

Głos Akademicki

rok XV, nr 2/54

ISSN 1732-4564

czerwiec 2008

Pismo środowiskowe Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach

**Uroczyste otwarcie budynku G.
JM Rektor prof. dr hab. Regina Renz oraz prezydent miasta
Wojciech Lubawski przecinają wstęgę**

Spis treści

Wydarzyło się...	1
Duma Kielc	2
Kielce – miastem uniwersyteckim	4
Biblioteka bez barier	7
Nagrody dla wybitnych	7
Pielgrzymka Akademicka na Jasną Górę	8
Dzień patrona	9
Nowi doktorzy	12
Profesor honorowy Ryszard Kołodziejczyk	13
Profesor honorowy Zbigniew Judycki	14
Wybory na kadencję 2008-2012	15
Prorektorzy UJK	16
Pracowite dni wypełnione referatami	18
Juwenalia – wiosna młodości	20

„Głos Akademicki” – pismo środowiskowe

Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach

Redaguje Kolegium

Redaktor naczelny: Ryszard Biskup

Autorzy zdjęć: Ryszard Biskup, Andrzej Pęczalski, Tomasz Błaszkiwicz, Marcin Kmiecik i archiwum

Adres redakcji: ul. Żeromskiego 5, Kielce, tel. 344-20-11, 604 252 676, 509 711 498

www.pu.kielce.pl, e-mail: rzecznik@pu.kielce.pl

Wydarzyło się...

Instytut Historii UJK zorganizował konferencję „Międzyzaborowe kontakty ziemiaństwa w XIX wieku”. O kontaktach między ziemianami mieszkającymi w różnych zaborach dyskutowali uczeni z ośrodków w Warszawie, Łodzi, Olsztynie, Gdańsku, Lublinie, Kielcach i Krakowie. W plenarnych obradach uczestniczyli też naukowcy z Austrii, Ukrainy, Litwy, Białorusi i Rosji.

Historyczne posiedzenie Senatu Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach odbyło się w nowej auli uczelni w budynku G. Uroczystego przecięcia wstęgi, oprócz rektora uczelni Reginy Renz, dokonali: szefowa kancelarii prezydenta RP Anna Fotyga oraz władze województwa, wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba, marszałek Adam Jarubas i prezydent Kielc Wojciech Lubawski.

Uroczyste posiedzenie Senatu rozpoczęło tradycyjne Święto Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego. Grupa pracowników naukowych odebrała odznaczenia państwowe. Promowano czterech nowych doktorów i dwóch doktorów habilitowanych. Szczególnie uroczysty charakter miało nadanie profesorom Zbigniewowi Judyckiemu i Ryszardowi Kołodziejczykowi tytułów Honorowych Profesorów Wydziału Humanistycznego.

Prezydent Kielc Wojciech Lubawski na cztery dni oddał studentom klucze do miasta. Koordynowane przez samorząd uczelni święto młodości było okazją do prezentacji dorobku kulturalnego, artystycznego i naukowego. Nie zabrakło koncertów estradowych najbardziej popularnych formacji muzycznych.

Po raz siedemnasty zorganizowano Sesję Studenckich Kół Naukowych „Człowiek i jego środowisko”. Referaty wygłaszano w dwóch sekcjach: matematyczno-przyrodniczej i humanistycznej.

Duma Kielc

Co roku przyznawane jest przez miasto Kielce prestiżowe wyróżnienie – Nagroda Kielc. Honorowane są w ten sposób osoby, które swoją postawą, pracą i działalnością przyczyniły się do promocji i rozwoju Kielc.

Nagrody Kielc przyznaje prezydent miasta w porozumieniu z Konwentem Rady Miejskiej zarówno osobom indywidualnym, jak i grupom. Każdego roku wręczanych jest maksimum 10 takich wyróżnień. Podczas uroczystej gali i koncertu w Kieleckim Centrum Kultury laureaci otrzymują wykonane z brązu statuetki, dyplomy i specjalne złote spinki.

Wśród przeszło stu laureatów wszystkich edycji Nagrody są znakomici mędzlerowie i biznesmeni, naukowcy,

wybitni artyści, literaci oraz działacze społeczni.

Wśród dziesięciu laureatów Nagrody Miasta Kielce przyznanych za rok 2007 znalazła się JM Rektor Akademii Świętokrzyskiej prof. dr hab. Regina Renz oraz nauczyciel akademicki z Wydziału Nauk o Zdrowiu prof. dr hab. Beata Wożakowska-Kapłon.

– Pod kierunkiem profesor Reginy Renz, w oparciu o fundusze strukturalne, sukcesywnie realizowany jest program budowy kampusu uczelnianego w północnej dzielnicy Kielc. W jednym miejscu zlokalizowane zostaną wszystkie obiekty dydaktyczne i administracyjne. Uczelnia ubiega się o kolejne środki na rozbudowę, modernizację i kompleksową informatyzację. Laureat-

ka jest autorką ponad stu artykułów naukowych oraz licznych publikacji książkowych. Działa aktywnie w Polskim Towarzystwie Historycznym, Kieleckim Towarzystwie Naukowym, pracuje społecznie w Komisji Historii Kobiet Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk, jest członkiem Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Działania organizacyjne i administracyjne JM Rektor doprowadziły do uzyskania przez uczelnię uprawnień do doktoryzowania na kolejnych kierunkach. W rezultacie stworzyło to formalne podstawy do przekształcenia akademii w długo oczekiwany Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach – mówił w mowie laudacyjnej Krzysztof Stoń.

– Pani Beata Wożakowska-Kapłon jest uznanym lekarzem, specjalistą w dziedzinie chorób wewnętrznych i kardiologii. Od lat związana z Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym w Kielcach. Pełni tam funkcję ordynatora I Oddziału Kardiologii Świętokrzyskiego Centrum Kardiologii. Jest także profesorem Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach. Kieruje pracą młodego zespołu lekarzy, prowadząc specjalizację w zakresie chorób wewnętrznych i kardiologii oraz promując przewody doktorskie. W pracy klinicznej współpracuje z innymi ośrodkami akademickimi. W roku 2007 została powołana przez wojewodę świętokrzyskiego na stanowisko konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie hipertensjologii, czyli nadciśnienia tętniczego. Jako jedna z pierwszych w naszym regionie rozpoczęła badania echokardiograficzne. Pani profesor wyniki swoich prac naukowych publikowała w najbardziej prestiżowych amerykańskich oraz europejskich czasopismach. Dowodem sympatii pacjentów i uznania dla jej postawy, jako lekarza i człowieka, był tytuł Lekarza Roku Kielc oraz Województwa Świętokrzyskiego, przyznany przez czytelników „Echa Dnia” – przedstawiono sylwetkę prof. dr hab. Beaty Wożakowskiej-Kapłon.

Kielce – miastem uniwersyteckim

*Fragmenty wystąpienia JM Rektor prof. dr hab. Reginy Renz
7 kwietnia 2008 roku w trakcie uroczystego posiedzenia Senatu
Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego*

Z wielką satysfakcją otwieram uroczyste posiedzenie Senatu naszej uczelni. Ma ono charakter wyjątkowy. Spotykamy się po raz pierwszy w sali wykładowej nowego budynku dydaktycznego, wzniesionego przy wsparciu Unii Europejskiej, spotykamy się w gronie licznych gości – przyjaciół naszej uczelni, spotykamy się, by razem świętować ważny moment w jej historii.

Szanowni Państwo! Od dnia 23 marca 2008 roku oficjalna nazwa naszej uczelni to Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach. Pod tą zmianą kryją się wieloletnie starania, dynamiczny rozwój uczelni, konsekwentna postawa i zaangażowanie

całego środowiska akademickiego, by spełnić wymogi, jakie stawia się uczelniom typu uniwersyteckiego. Dzisiaj z dumą mogę powiedzieć – ten trud został nagrodzony – mamy uniwersytet! Region świętokrzyski i jego stolica – Kielce mają swój uniwersytet!

Proszę pozwolić, że powitanie to rozpocznie od osoby przewodniczącego Honorowego Komitetu na rzecz Przekształcenia Akademii Świętokrzyskiej w Uniwersytet Jana Kochanowskiego. Witam gorąco pana pośła Przemysława Gosiewskiego, dziękując za wsparcie i wielkie zaangażowanie w sprawę uniwersytetu.

W tym miejscu witam wszystkich członków Komitetu Honorowego. To, że dzi-

siaj spotykamy się w uniwersytecie w Kielcach, to także rezultat waszej pracy, podejmowanych wówczas inicjatyw, determinacji. Z dewizą, która przewijała się w trakcie wszystkich zwoływanych posiedzeń – dla wspólnego dobra!

Serdecznie pragnę zatem powitać obecnych i byłych parlamentarzystów ziemi świętokrzyskiej reprezentujących różne opcje polityczne, którzy ponad podziałami zaangażowali się w pracę Komitetu Honorowego. Przykład ten udowadnia, że w najważniejszych sprawach Polacy mogą i potrafią się porozumieć. Dla wspólnego dobra jednoczą swoje wysiłki, a o najbardziej istotnych sprawach lokalnej społeczności potrafią mówić jednym, zdecydowanym głosem.

Cieszę się bardzo, że na uroczyste posiedzenie Senatu naszego uniwersytetu przybyli do nowej auli tak licznie przedstawiciele świata polityki, nauki,

kultury i gospodarki. Witam serdecznie przedstawicieli instytucji, a także stowarzyszeń naukowych, społecznych i kulturalnych, działaczy gospodarczych, prezesów spółek, dyrektorów przedsiębiorstw i urzędów.

Gdy w 2005 roku obejmowałam funkcję rektora Akademii Świętokrzyskiej, wyraźnie zaakcentowałam, że jedyną drogą do utworzenia uniwersytetu w Kielcach jest spełnienie wymaganych prawem wymogów związanych z posiadaniem odpowiedniej liczby uprawnień do doktoryzowania. Wszystkie inne próby, naciski, opinie czy obietnice o możliwości osiągnięcia statusu uniwersyteckiego szybko, na skróty, zaraz, już, teraz, mijały się z prawdą.

Rozpocznaliśmy obecną kadencję z trzema uprawnieniami do doktoryzowania: w zakresie historii, językoznawstwa i fizyki oraz z jednym uprawnieniem do habilitowania w zakresie historii. Dziś Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy posiada siedem uprawnień do nadawania stopnia doktora – w ciągu dwóch ostatnich lat przybyły cztery – w zakresie pedagogiki, geografii, biologii i sztuk pięknych. Prace są kontynuowane. Przygotowujemy kolejne wnioski, których złożenie przewidujemy jeszcze w tym roku akademickim. Pragnę w tym miejscu podkreślić, że każde z nadanych uprawnień to nie tylko formalna decyzja, to swoisty certyfikat potwierdzający wysoki poziom badań naukowych i kształ-

cenia. Uwagę tę kieruję w szczególności do tych, którzy stawiają pytanie, czy zmiany zachodzące w uczelni to jedynie zmiana nazwy, czy efekt konsekwentnego budowania nowoczesnego ośrodka uniwersyteckiego w Kielcach.

Nie wolno zatem – i nikt tak w środowisku akademickim nie czyni – mówić wyłącznie o formalnym zabiegu wymiany szyldów i urzędowych pieczęci. Nie w tym problem, by gmachy ozdobić nowymi tablicami. Powszechnie znana jest prawda, że silne środowisko akademickie jest jednym z istotnych czynników rozwoju miasta i regionu. Mniej popularne jest natomiast stwierdzenie, że do rangi uniwersyteckiej uczelni wyższe dochodzą żmudną, wieloletnią pracą całego środowiska: uczonych i studentów, ale również mieszkańców regionu, polityków i działaczy społecznych.

W tym miejscu pragnę raz jeszcze wyrazić słowa podziękowania tym wszystkim, którzy zaangażowali się w prace Komitetu Honorowego na rzecz Przekształcenia Akademii Świętokrzyskiej w Uniwersytet Jana Kochanowskiego i całej społeczności akademickiej.

Nie mam najmniejszej wątpliwości co do pozytywnej roli, jaką odgrywa uczelnia w życiu miasta, regionu i kraju we wszystkich jego wymiarach: nauki, kultury, edukacji, biznesu, polityki i innych. Cenieni dzisiaj naukowcy, nauczyciele i wychowawcy, artyści, producenci telewizyjni, dziennikarze, biznesmeni, politycy, działacze samorządowi i społeczni swoją wiedzę i wykształcenie zdobywali w salach wykładowych naszej uczelni.

Powstanie uniwersytetu w Kielcach będzie miało ogromny wpływ na rozwój całego województwa świętokrzyskiego, na jego potencjał społeczny i gospodarczy. Podniesienie kształcenia wyższego do poziomu uniwersyteckiego pozwoli złagodzić istniejące dysproporcje w rozwoju ziemi świętokrzyskiej, w stosunku do sąsiednich regionów i ośrodków akademickich. Uniwersytet stwarza nowe możliwości edukacji dla uzdolnionej, choć relatywnie uboższej młodzieży zamieszkałej w województwie świętokrzyskim, która stanowić będzie zaplecze intelektualne nie tylko dla regionu, ale i dla kraju.

Powołanie uniwersytetu stanowi również istotny bodziec dla rozwoju i podnoszenia jakości prowadzonych badań naukowych i otwiera nowe możliwości integracji środowiska naukowego skupionego wokół uniwersytetu.

Biblioteka bez barier

W ramach likwidacji barier w dostępie do informacji Biblioteka Główna utworzyła w czytelnich stanowiska komputerowe ułatwiające zdobywanie, przechowywanie i odtwarzanie informacji osobom niewidomym i słabowidzącym. Na stanowiskach wspomagających znajdują się komputery, z dostępem do Internetu, wyposażone w oprogramowanie typu screenreader wraz z syntetyzatorem mowy, umożliwiające osobie niewidomej pełne i swobodne korzystanie z zasobów komputera pracującego pod kontrolą systemu operacyjnego Windows XP. Dla słabowidzą-

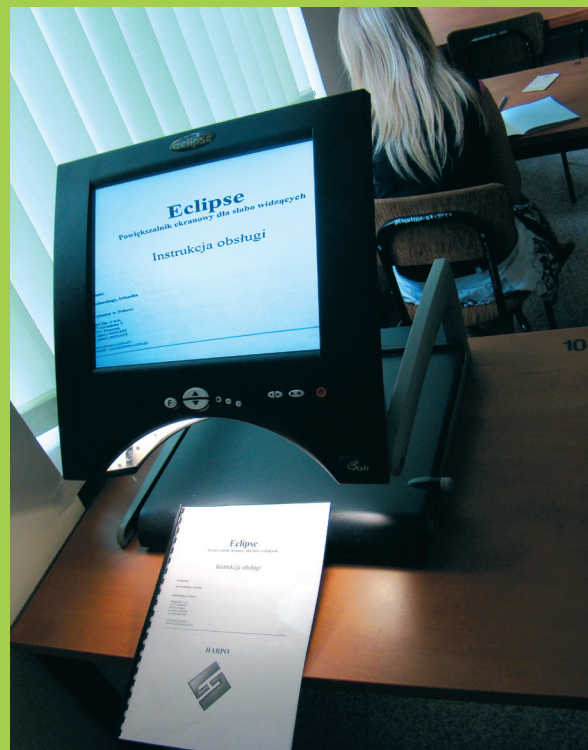
cych komputery zostały wyposażone w oprogramowanie powiększające zawartość ekranu z jednoczesną możliwością dobrania jak najkorzystniejszych parametrów kolorów. Niepełnosprawni wzrokowo studenci mogą skorzystać również ze skanera, który wraz z oprogramowaniem OCR – rozpoznającym tekst – i mową syntetyczną umożliwia niewidomemu odczytywanie dostępnej w czytelni literatury.

Jedno ze stanowisk (w Czytelni Pedagogicznej) jest wyposażone dodatkowo w tzw. liniijkę brajlowską – monitor prezentujący niewidomemu zawartość

ekranu komputera w dostępnym dotykowo piśmie punktowym, oraz w drukarkę brajlowską.

Wszystkie stanowiska wspomagające zostały wyposażone w oprogramowanie umożliwiające odczyt książek w formacie DAISY.

Ponadto dla niedowidzących są dostępne lupy elektroniczne (przenośne) oraz stacjonarne powiększalniki ekranowe. Mają one możliwość regulowania jasności i kontrastowości obrazu oraz dobrania odpowiedniego, najbardziej optymalnego dla danego uszkodzenia wzroku koloru tła i liter czytanego tekstu.

Nagrody dla wybitnych

Kolejny raz minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. dr hab. Barbara Kudrycka przyznała stypendia ministra za osiągnięcia w nauce oraz za wybitne osiągnięcia sportowe na rok akademicki 2007/2008.

Stypendia za osiągnięcia w nauce otrzymali:

- Marcin Agatowski
- Dominika Długosz
- Paulina Figiel
- Emilia Grzędzicka
- Sylwia Makuch
- Agnieszka Ramiączek
- Ewa Rokicka
- Kamil Wiśniewski
- Klaudia Wojciechowska
- Bruno Marek Wojtasik

Stypendia za wybitne osiągnięcia sportowe natomiast otrzymało troje studentów:

- Katarzyna Pluta
- Tomasz Przepióra
- Magdalena Słoma

Stypendia ministra przyznawane są na okres dziesięciu miesięcy – zawsze od 1 października. Miesięczna wysokość stypendium wynosi 1300 złotych

Pielgrzymka Akademicka na Jasną Górę

Studenci i rektorzy kieleckich uczelni wzięli udział w 72. Akademickiej Pielgrzymce do Częstochowy. Tradycja majowych pielgrzymek młodzieży akademickiej na Jasną Górę sięga 1936 roku. Ich inicjatorem był ks. Edward Szwejnica, mianowany w 1928 roku pierwszym rektorem św. Anny w Warszawie, z funkcją duszpasterza akademickiego.

W tym roku pielgrzymka – organizowana w Kielcach przez duszpasterza akademickiego ks. dr. Artura Skrzypka – rozpoczęła się Apelem Jasnogórskim w Kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej, któremu przewodniczył bp Henryk Tomasik, delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. duszpasterstwa młodzieży. Następnie jasnogórkami wiałami ruszyła Droga Krzyżowa.

W sobotę pielgrzymce towarzyszyły tradycyjne wykłady. Prelekcję wprowadzającą „Wyruszyć w dal, by wrócić do samego siebie” wygłosił ks. Piotr Pawlukiewicz, duszpasterz akademicki z warszawskiego kościoła św. Anny. Mira Jankowska z Duszpasterstwa Akademickiego mówiła o tożsamości

kobiety, Szymon Grzelak o stawianiu się mężczyzną, natomiast dominikanin o. Jan Andrzej Kłoczowski o tożsamości kapłana.

Po spotkaniu ewangelizacyjnym w częstochowskiej katedrze konferencję pt. „Stawać się sobą” wygłosił Jerzy Stuhr, aktor i rektor Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie.

Eucharystii przed jasnogórkim szczytem przewodniczył metropolita warszawski arcybiskup Kazimierz Nycz. Wieczorny program pielgrzymki wypełniło przedstawienie Teatru ITP z Lublina „Opowieści papieskie” i koncert zespołu „40 synów i 30 wnuków jeżdżących

na 70 ośletach”. „Arię pożegnalną” według tekstów Zbigniewa Herberta przedstawił Jerzy Zelnik.

Dzień patrona

Dzień patrona uczelni to szczególne święto. Wpisana już w akademicką tradycję uroczystość, związana z postacią renesansowego poety Jana Kochanowskiego z Czarnolasu, dla całej społeczności najmłodszego w kraju Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego to bez wątpienia wydarzenie o niezwyklej randze. Z tego względu – co roku – w auli głównej spotykają się profesoria, studenci, pracownicy uczelni na uroczystym posiedzeniu Senatu.

Patron naszego uniwersytetu – rene-

sansowy mistrz słowa i wszechstronny erudyta Jan Kochanowski z Czarnolasu, znakomite wykształcenie i ogromną, podziwianą przez współczesnych mu głęboką wiedzę zdobywał poprzez żmudne wieloletnie studia w znaczących ośrodkach akademickich szesnastowiecznej Europy. Podjętą na wydziale sztuk Akademii Krakowskiej naukę kontynuował krótko na północy Starego Kontynentu – w Królewcu, później natomiast kształcił się na południu Europy, w słonecznej Italii, w samym centrum renesansowej

nauki, w znakomitym uniwersytecie w Padwie, w owym „Pałacu rozumu” ufundowanym w 1222 roku przez grupę profesorów i studentów. Poprzez lektury, wielogodzinne dyskusje, spory i polemiki rozwijał swój nieprzeciętny talent, pogłębiał wiedzę. Studia we Włoszech ukształtowały spojrzenie poety z dalekiej Polski na cały otaczający go świat. Pozwoliły poszerzyć zarówno intelektualne jak i – a może przede wszystkim – emocjonalne i estetyczne walory przybysza znad Wisty.

Uczelnia włoska w Padwie była przecież wówczas – w złotym XVI wieku – bez wątpienia jednym z najważniejszych ośrodków myśli renesansowej. Studia w Padwie to możliwość obcowania nie tylko z nieśmiertelnymi strofami Dantego i Petrarcki, codzienna możliwość kontemplowania malowideł Giotto w padewskich świątyniach czy w kaplicy della Arena. Wiadomo, że poeta z dalekiego kraju długie godziny spędzał nie tylko w audytoriach, na wykładach najznamienitszych uczonych, ale też w bibliotekach, w padewskim, istniejącym zresztą do dzisiaj tuż za murami bazyliki świętego Antoniego, ogrodzie botanicznym. Studia, i liczne podróże

– w trakcie studiów i wkrótce po zakończeniu edukacji w Italii Jan Kochanowski odwiedził przecież Niemcy, Włochy i Francję – bliskie kontakty z uczonymi i humanistami dały w konsekwencji olbrzymią wiedzę filologiczną, humanistyczną, a także, co szczególnie warto podkreślać, ogładę i wprawę literacką. Nasz patron – renesansowy poeta i humanista Jan Kochanowski – ukazuje postawy i wzorce, które chcemy nie tylko naśladować, ale przede wszystkim popularyzować. Uniwersytet to nie tylko najstarszy, lecz równocześnie elementarny rodzaj europejskiej szkoły wyższej, która połączyła funkcje naukowe z funkcjami wychowawczymi.

W przeszłości uniwersytety stawały się kuźnią wolnej myśli, ośrodkami wszechstronnego kształcenia młodych pokoleń. Chociaż w kalendarzach zmieniały się daty, chociaż Europę wstrząsały konflikty zbrojne, zmieniały się struktury polityczne i społeczne, to przecież ustrój organizacyjny uczelni wyższych rangi uniwersyteckiej pozostawał konsekwentnie niezmienny. Autonomia uniwersytetów pozwoliła zachować praktycznie bez zmian utrwaloną na początku XII wieku strukturę organizacyjną – z wybranym przez społeczność akademicką rektorem, wydziałami i niezależnymi katedrami. Z licznymi seminariami w których mistrz – profesor rozbudza pasję poznania i zgłębiania wiedzy przez swoich uczniów – studentów. Formacja uniwersytecka nigdy nie poprzestawała na poziomie czysto intelektualnym, ale zawsze, od średniowiecznych czasów po dziś dzień, dawała możliwość prowadzenia badań naukowych, pełniejszego osobowego rozwoju studenta, do otwarcia na innych. Do najstarszych tradycji uniwersyteckich należało nie tylko budowanie szerszej wspólnoty wewnątrz danej uczelni, ale także intensywna wymiana pomiędzy profesorami i studentami różnych wyższych

uczelni z wielu krajów. Nawiązaniem do tej uniwersyteckiej tradycji jest prowadzona przez naszą uczelnię szeroka współpraca międzynarodowa. Utrzymujemy stałe kontakty z liczącymi się w Europie i na świecie ośrodkami i instytucjami naukowo-badawczymi z Rosji, Niemiec, Łotwy, Litwy, Ukrainy, Francji, Szwecji, Włoch, Japonii, Słowacji, Urugwaju. Organizujemy wspólne konferencje i sympozja naukowe o międzynarodowym charakterze. Przy pomocy środków z Unii Europejskiej realizowane są ważne projekty badawcze. Coraz więcej naszych studentów korzysta z możliwości, jakie daje realizacja programu Socrates/Erasmus i podejmuje studia we współpracujących szkołach wyższych we Włoszech, w Niemczech, Czechach, na Słowacji.

Uniwersytety były przez wieki miejscem spotkań uczonych i młodzieży różnych nacji i kultur, były zaczątkiem nowej kultury tam, gdzie powstawały, a ich absolwentom powierzano wysokie funkcje społeczne. Przy okazji naszego uczelnianego święta pragnę też przypomnieć, że przez wszystkie minione lata mury uczelni opuściło wielu nieprzeciętnych absolwentów. Można bez większej przesady powiedzieć, że z Wyższej Szkoły Pedagogicznej i

Akademii Świętokrzyskiej wywodzi się współczesna elita humanistyczna regionu. Nasi absolwenci zajmują przecież dzisiaj nie tylko najważniejsze stanowiska w lokalnej administracji, ale pełnią odpowiedzialne funkcje na wszystkich szczeblach życia politycznego i gospodarczego, zostali uznanymi w kraju artystami, działaczami społecznymi i gospodarczymi. Szczycimy się pedagogami podejmującymi edukację najmłodszego pokolenia Polaków. Je-

steśmy dumni z artystów, którzy swoją karierę zaczynali od żmudnych zajęć i ćwiczeń w instytutach edukacji muzycznej i plastycznej. Zachowujemy w pamięci wielu wybitnych biologów i geografów. Trudno wyobrazić sobie sprawne funkcjonowanie istotnych dla życia gospodarczego regionu świętokrzyskiego instytucji i zakładów bez naszych chemików, fizyków, matematyków.

Nowi doktorzy

W trakcie uroczystego, zwołanego z okazji Święta Uczelni posiedzenia Senatu Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego odbyła się promocja nowych doktorów. Ślubowanie doktorskie przyjął dziekan Wydziału Humanistycznego prof. dr hab. Wiesław Caban.

Doktoraty w ostatnim okresie obronili:

w 2007 roku

- **Sylvia Kamila Konarska-Zimnicka** – promotor prof. dr hab. Wojciech Iwańczak
- **Tomasz Domański** – promotor prof. dr hab. Stanisław Wiech

- **Edyta Kamilla Majcher** – promotor prof. dr hab. Regina Renz

w 2008 roku

- **Anita Barbara Młynarczyk** – promotor prof. dr hab. Hanna Wójcik-Łagan

Profesor honorowy Ryszard Kołodziejczyk

Profesor zwyczajny doktor habilitowany Ryszard Kołodziejczyk w 1948 roku podjął studia historyczne w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, by następnie przenieść się na Uniwersytet Warszawski, gdzie pod kierunkiem profesora Stefana Kiniewicza obronił w 1952 roku pracę magisterską. Trzy lata później na podstawie rozprawy „Kształtowanie się burżuazji w Królestwie Polskim 1815-1850” uzyskał stopień doktora. Od tej pory zainteresowania badawcze Profesora koncentrowały się wokół problematyki gospodarczej oraz społecznej XIX i XX wieku. Stał się jednym z pierwszych w Polsce badaczy burżuazji jako klasy społecznej i jej wkładu w rozwój gospodarczy kraju. W takich pracach jak: *Bohaterowie nieromantyczni. O pionierach kapitalizmu w Królestwie Polskim*, *Piotr Steinkeller, kupiec i przemysłowiec 1799-1854*, *Portret warszawskiego milionera Leopolda Kronenberga 1812-1878*, napisanych w trudnym dla Polski okresie, kiedy to ze względów ideologicznych oczekiwano od badaczy przemian społecznych ukazywa-

nia burżuazji wyłącznie w negatywnym świetle i podkreślania jej zgubnej dla załóg robotniczych roli, Profesor przedstawiał wymienioną klasę społeczną w sposób obiektywny i zgodny z metodologią nauk historycznych, co przyniosło mu uznanie całego środowiska naukowego. Jego badania i opublikowane drukiem prace wypełniły lukę badawczą i stanowią niedościgny wzór realizacji tematów trudnych, leżących na pograniczu kilku dyscyplin naukowych.

Prace Profesora są cenne i poszukiwane z uwagi na unikatową wartość źródłową i oryginalną warstwę interpretacyjną. Kolejnym ważnym obszarem badawczym, który znalazł się w kręgu zainteresowań Profesora, jest historia miast i mieszczaństwa. W wyniku tych badań powstało wiele opracowań monograficznych, w których profesor występował nie tylko jako autor, ale przede wszystkim jako redaktor. Zastępują na uwagę powstałe pod jego kierunkiem monografie Warszawy i poszczególnych dzielnic Mazowsza, Pułtusza, Olkusza, Częstochowy, zbiorowego opracowania

zatytułowanego *Miasteczka polskie w XIX i XX wieku. Z dziejów formowania się społeczności*. Ta pozycja ukazała się w naszym mieście przy znaczącym udziale autorskim kieleckiego środowiska historycznego. Na uwagę zasługuje fakt, że sprecyzowane w tej pracy zostały podstawowe problemy badawcze społeczności zróżnicowanych pod względem wyznaniowo-narodowościowym, zamieszkujących miasteczka położone na całym terytorium Polski.

Pod kierunkiem Profesora powstało ponad sto prac magisterskich, profesor jest promotorem 38 rozpraw doktorskich. Podkreślenia wymaga też fakt zaangażowania się Profesora w rozwój badań oraz kadry naukowej w środowisku historycznym. Przyczynił się do uzyskania przez nasze środowisko uprawnień do nadawania stopni i tytułów naukowych. Zawsze, spontanicznie, podkreślał swój bliski związek z naszą uczelnią. Cieszył się i cieszy z jej sukcesów w zakresie badań naukowych i dydaktycznych oraz awansu organizacyjnego

Profesor honorowy Zbigniew Judycki

Profesor Zbigniew Judycki – dziennikarz, publicysta, historyk jest wybitnym, o ogromnym dorobku publikacyjnym specjalistą w zakresie biografistyki, zwłaszcza polonijnej. Jest autorem lub współautorem aż dwudziestu trzech książek z tej dziedziny. Wśród nich na czoło wybijają się pozycje: *Polacy in Great Britain* Londyn 1995 i 1998, *Les Polonais en France* Paris 1996, *Polacy w Austrii* Lublin 1999. Godnym najwyższego uznania osiągnięciem profesora Zbigniewa Judyckiego jest powołanie przez niego w 1992

roku jednej z najbardziej dziś znanych emigracyjnych placówek badawczych, jaką jest L'Institut de Recherches Biographiques, którego siedzibą był najpierw Paryż, a od 1995 Vaudricourt i którego to instytutu Profesor od momentu założenia jest dyrektorem. Dzięki jego niespożytej energii i pasji badawczej, placówka ta w latach 1996-2007 zorganizowała liczne sympozja biografistyki polonijnej z udziałem zarówno badaczy krajowych jak i polonijnych. Sympozja takie obradowały między innymi w Londynie, Paryżu, Rzymie, Wiedniu, Krakowie, Zakopanem i w Kielcach. Był też redaktorem lub współredaktorem wydawnictw będących pokłosiem tych spotkań.

Zbigniew Judycki jako dziennikarz i publicysta jest cenionym autorem około tysiąca artykułów, wywiadów i recenzji. Tematyka jego publikacji dotyczy szerokiego spektrum problematyki związanej z życiem emigracji polskiej w poszczególnych państwach europejskich, zwłaszcza we Francji, Wielkiej Brytanii, Belgii i Austrii. Poczesne miejsce we wszystkich publikacjach zajmują sprawy duszpasterstwa polonijnego i polskiej działalności misyjnej w róż-

nych krajach. W sposób nieustrudzony, z ogromną konsekwencją budował on i buduje mosty między Macierzą a rozrzuconymi po szerokim świecie rodakami.

Wybitnie zaznaczył też swoją obecność naukową w kraju, podejmując bliską współpracę z wieloma środowiskami – między innymi z toruńskim i opolskim, a przede wszystkim kieleckim, co znalazło swoje odbicie w opracowanych przezeń publikacjach: *Kto jest kim w Kielcach*, *Informator biograficzny* czy w książce *Świętokrzyskiej biografie*.

W świetle swych wielorakich osiągnięć zarówno o charakterze naukowym jak i popularyzacyjnym, informacyjnym i dydaktycznym profesor Zbigniew Judycki jawi się jako człowiek-instytucja. W minionym ćwierćwieczu wykonał wszak tytaniczną pracę, realizowaną konsekwentnie przez wieloosobowe zespoły. Laurem naukowym, jakim jest bez wątpienia zaszczytny tytuł Profesora Honorowego Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego, zostaje wyróżniony człowiek wielkiej pracy, osiągnięć i zasług zarówno dla Polonii jak i kraju.

Wybory na kadencję 2008-2012

17 kwietnia 2008 roku Kolegium Elektorów Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach dokonało wyboru rektora na kadencję 2008-2012.

- prof. dr hab. Wiesław Kaca – 15 głosów
- prof. dr hab. Regina Renz – 148 głosów

24 kwietnia 2008 roku Kolegium Elektorów Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach dokonało wyboru prorektorów na kadencję 2008-2012.

- prof. zw. dr hab. Wiesław Caban – 124 głosy
- dr hab. Anna Grochulska, prof. UJK – 126 głosów
- prof. UJK Janusz Król – 125 głosów
- dr hab. Jacek Semaniak, prof. UJK – 127 głosów

Prorektorzy UJK

Prorektor ds. ogólnych

dr hab. Jacek Semaniak, prof. UJK

Wykształcenie:

dr hab. nauk fizycznych (2002, Wydział Fizyki, Uniwersytet Warszawski)
dr nauk fizycznych (1995, Instytut Problemów Jądrowych, Świerk)
mgr fizyki (1988, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Kielcach)

Tematyka badawcza:

- badania zderzeń elektronów swobodnych z jonami molekularnymi w warunkach niskotemperaturowej plazmy (rekombinacja dysocjatywna, rezonansowe tworzenie par, wzbudzenie dysocjatywne, odłączenie elektronu)
- badania mechanizmów jonizacji i emisji charakterystycznego promieniowania rentgenowskiego serii K, L i M w zderzeniach jonów z atomami
- wykorzystania metod spektroskopii rentgenowskiej w jakościowej i ilościowej analizie pierwiastków śladowych
- opracowania programów nauczania, podręczników szkolnych i ich obudowy metodycznej.

Współpraca naukowa:

Erlangen-Nürnberg University, Stock-

holm University, Manne Siegbahn Laboratory, University of Basel, Instytut Problemów Jądrowych.

Współautor 67 prac naukowych, w tym 60 opublikowanych w czasopismach zagranicznych z tzw. listy filadelfijskiej, i 40 komunikatów prezentowanych na konferencjach międzynarodowych. Ponadto współautor 25 publikacji krajowych o charakterze dydaktycznym.

Granty badawcze:

3 granty Komitetu Badań Naukowych i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 1 grant w ramach 5 Programu Ramowego Unii Europejskiej, 6 projektów w ramach badań statutowych, 7 projektów w ramach badań własnych. Członek Panelu Ekspertów ds. oceny projektów realizowanych w ramach ZPORR (2004-2006).

Ekspert zewnętrzny Narodowego Programu Foresight „Polska 2020”.

Udział w przygotowaniu projektu „Rozbudowa Kampusu Akademii Świętokrzyskiej” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej.

Udział w przygotowaniu projektu „Rozwój bazy badawczej specjalistycznych laboratoriów uczelni publicznych regionu świętokrzyskiego” w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Udział w przygotowaniu i realizacji projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego: „Studia podyplomowe dla nauczycieli przygotowujące do nauczania drugiego przedmiotu”, „Szkolny doradca zawodowy”.

Prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą Wiesław Caban

Absolwent Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego.

Stopień doktora w zakresie historii w 1970 r., a doktora habilitowanego w 1990 r. na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Łódzkiego.

Tytuł profesora otrzymał w 1999 r.

Autor ponad 200 publikacji, w tym 6 książek. Ostatnie jego książki: *Służba rekrutów z Królestwa Polskiego w armii*

carskiej w latach 1831-1873, Warszawa 2001, ss. 268; *Z Orenburga do Paryża. Bronisław Zaleski 1820-1880*, Kielce 2006, ss. 248.

Swymi badaniami obejmuje: dzieje polskich zrywów niepodległościowych, (głównie powstania styczniowego); stosunki polsko-rosyjskie w XIX i na pocz. XX w.; przemiany społeczno-gospodarcze i kulturalne na ziemiach polskich w dobie zaborów; biografistykę polonijną. Współpracuje z krajowymi i zagranicznymi placówkami naukowymi, w tym z Instytutem Biografistyki Polonijnej w Paryżu i Instytutem Słowianoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk.

Promotor w 6 przewodach doktorskich, recenzent w 34 przewodach doktorskich i w 11 habilitacyjnych. Pięciokrotny recenzent wniosków o tytuł profesorski. Recenzent w przewodzie o nadanie doktora honoris causa Akade-

mii Świętokrzyskiej prof. dr hab. Franciszkowi Ziejce. Ponadto przygotował ok. 40 recenzji wydawniczych.

Zasiada w kolegiach redakcyjnych 6 czasopism humanistycznych, w tym „Studiów Polonijnych” (KUL); i „Respectus Philologicus” (Wilno).

Wiceprzewodniczący Komisji Polsko-Rosyjskiej Polskiej Akademii Nauk. Jest członkiem Komisji Studiów Słowiańskich Polskiej Akademii Nauk, Stowarzyszenia Polskich Autorów, Dziennikarzy i Tłumaczy w Europie (z siedzibą w Paryżu). Komitetu Honorowego „Ilustrowanego Słownika Biograficznego Polonii Świata”. Członek Komitetu Nauk Historycznych PAN w latach 2004-2007.

Organizator i współorganizator 13 sesji krajowych i 6 konferencji międzynarodowych dotyczących biografistyki polonijnej.

Prorektor ds. dydaktycznych i studenckich prof. UJK Janusz Król

Nauczyciel akademicki, animator życia muzycznego, działacz kultury, dyrygent.

Na swoim koncie i w dorobku artystycznym posiada liczne koncerty w kraju i za granicą. Dyrygował m.in. w Belgii, na Ukrainie, w Bułgarii i we Włoszech. Współpracuje z ośrodkami naukowymi i kulturalnymi w kraju i za granicą (m.in. Bułgaria, Ukraina, Słowacja, Belgia). Za swoją działalność naukową i artystyczną wyróżniany licznymi nagrodami i odznaczeniami, w tym Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Jest laureatem przyznanej w 2005 roku prestiżowej Nagrody Miasta Kielce.

Wychowawca wielu pokoleń nauczycieli muzyki i licznych dyrygentów zespołów chóralskich.

W okresie pełnienia przez dwie kolejne kadencje funkcji prorektora do spraw dydaktycznych i studenckich był inicjatorem niezwykle ważnych dla współczesnego życia muzycznego Kielce.

Koncertów Akademickich, koncertów polskich i zagranicznych zespołów chóralskich, prawykonania dzieł muzycznych. Rozwinął szeroką współpracę uczelni ze środowiskiem muzycznym Kielce i regionu świętokrzyskiego.

Podejmował zakończone sukcesem działania prowadzące do uruchomienia nowych kierunków studiów i atrakcyjnych specjalności.

W latach 2002-2005 pełnił obowiązki przewodniczącego Komisji Akredytacyjnej Uczelni Pedagogicznych w Polsce.

Od 1999 roku jest nieprzerwanie członkiem Senatu, najpierw Wyższej Szkoły Pedagogicznej, potem Akademii Świętokrzyskiej, a obecnie Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego

w Kielcach. Aktualnie pełni obowiązki przewodniczącego senackiej komisji do spraw dydaktycznych i studenckich. Jest też członkiem senackich komisji:

- rozwoju i budżetu
- do spraw nagród i odznaczeń
- do spraw statutu.

Prorektor ds. filii w Piotrkowie Trybunalskim, prof. UJK dr hab. Anna Grochulska

Anna Grochulska, urodzona 21 czerwca 1940 roku w Mokrsku, województwo łódzkie.

W pierwszym okresie pracy zawodowej była nauczycielką języka polskiego, w latach 1974-1981 pełniła funkcję: wizytatora metodyka Wydziału Oświaty i Wychowania, a po roku wizytatora metodyka w Kuratorium Oświaty i Wychowania w Piotrkowie Trybunalskim. Z filią kieleckiej uczelni jest zawodowo związana od 1982 roku.

Doświadczenie w zarządzaniu jednostkami naukowo-dydaktycznymi zdobyła pełniąc funkcje:

1987-1990 prodziekana Wydziału

Zamiejscowego Wyższej Szkoły Pedagogicznej

1996-2000 wicedyrektora Instytutu Filologii Polskiej

2002-2008 dziekana Wydziału Filologiczno-Historycznego Akademii Świętokrzyskiej, od 22 marca 2008 roku Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego.

Współorganizator życia naukowego i kulturowego – wspiera studencki ruch naukowy, organizuje konferencje i sympozja naukowe ogólnopolskie i o charakterze regionalnym.

Jej dorobek naukowy obejmuje łącz-

nie około 60 publikacji, w tym dwie monografie: *Recepcja „Potopu” w kontekście systemu wartości współczesnej młodzieży szkolnej*, Kielce 1990; *Samokształcenie w edukacji polonistycznej*, Piotrków Trybunalski 2001, 3 prace redakcyjne: *Program studiów podyplomowych dla nauczycieli języka polskiego uczących w zreformowanej szkole na poziomie gimnazjum*, Piotrków Trybunalski 1999 (współredakcja); *Z problematyki kształcenia językowego, literackiego i kulturowego*, Piotrków Trybunalski 2000 (współredakcja); *W kręgu literatury i języka*, Piotrków Trybunalski 2005 i kilkanaście oryginalnych prac twórczych.

Pracowite dni wypełnione referatami

Rekordowo dużo referatów zgłoszono w tym roku na sesję studenckich kół naukowych. Prace oceniały dwie komisje: w sekcji matematyczno-przyrodniczej dr Anna Chruszcz, dr Janusz Krywult i mgr Krzysztof Zawada, natomiast w sekcji humanistyczno-społecznej dr Joanna Karczewska, mgr Andrzej Kozieja i mgr Renata Miszczuk.

Uroczyste otwarcie spotkania młodych naukowców uzupełnił referat Emilii Grzędzickiej, która mówiła o dziesięcioleciu Studenckiego Koła Naukowego Paleontologów.

Za najciekawsze referaty przyznano nagrody i wyróżnienia.

W kategorii posterów I miejsce otrzymała praca „Charakterystyka przyrodnicza skamieniałego miasta (Podgórze Ciężkowickie)” przygotowana przez Mateusza Ćwikłę, studenta II roku geografii z SKN Geografów. II miejscem nagrodzony został poster „Kościoły drewniane diecezji łowickiej”, opracowany przez Agnieszkę Rykałę, studentkę I roku II stopnia geografii z SKN Krajoznawców.

Przy ocenie referatów w sekcji matematyczno-przyrodniczej największe uznanie zdobyła studentka II roku II stopnia biologii środowiskowej Emilia Grzędzicka za referat „Dzienne obserwacje drożdżaka (*Turdus iliacus*) podczas migracji w sezonie 2007/2008 w okolicach Jaworza (gm. Zagnańsk)” z SKN Przyrodników, drugą nagrodę otrzymał student III roku rybactwa z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie Michał Nowak za referat „Dymorfizm płciowy u słonecznicy, *Leucaspis delinatus*, z Zalewu Kieleckiego (*Teleostei Cyprinidae*)”, a trzecią – Paulina Figiel z V roku chemii za referat „Chemia od kuchni – czyli ciekawe doświadczenia chemiczne w domowym laboratorium” z SKN Kalcyt. Natomiast wyróżnienie za referat pt.: „Moje spotkania z gwiazdami typu delta cephei” otrzymał Piotr Dróżdź uczeń II klasy Liceum Ogólnokształcącego im. Henryka Sienkiewicza w Szydłowcu.

W sekcji humanistyczno-społecznej I miejsce przypadło Katarzynie Gadeckiej z V roku historii za referat „Dola ludności wiejskiej w przekazie historycznym i literackim w wieku XX” z SKN Przyjaciół Armii Krajo-

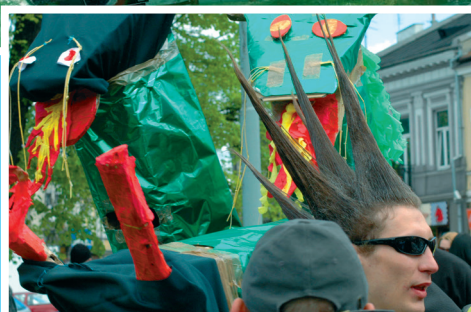

wej, II miejsce stało się udziałem Bartosza Zwierzchowskiego z II roku filologii germańskiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy za referat „Niemcy: głośne »NEIN« dla przemocy w grach komputerowych?», a trzecią lokatę otrzymał student Marcin Agatowski z V roku resocjalizacji i profilaktyki społecznej za pracę „Wśród ludzi więcej jest kopii czy oryginałów?” z SKN Gryps im. H. Quaya. Wyróżnieniem nagrodzono referat „Zmiany społeczne w Szydłowcu od XV do połowy XVII wieku”, wygłoszony przez Mateusza Szymkiewicza z I klasy Liceum Ogólnokształcącego im. Henryka Sienkiewicza w Szydłowcu. Nagroda Publiczności przypadła Magdalenie Majdzie SKN Logistyk, studentce Filii UJK w Piotrkowie Trybunalskim, za referat „Encyklopedia gołowąsa, czyli słowa w gąszczu znaczeń”.

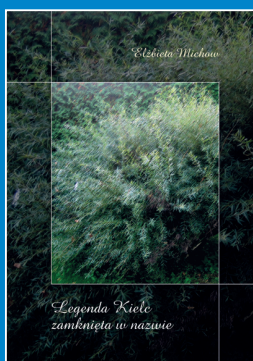

Juwenalia – wiosna młodości

Nowości Wydawnictwa Uczelnianego

Elżbieta Michow, *Legenda Kielc zamknięta w nazwie. Studium etymologiczne i kulturowe*, 2008, 192 s., format B5, ISBN 978-83-7133-368-2, cena 24,00 zł

Zbigniew Olesiński, Anna Sabat, *Oddziaływanie projektów realizowanych w obszarze kultury i turystyki w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego w latach 2004-2006 na poprawę atrakcyjności województwa świętokrzyskiego*, 2008, 56 s., format A4, ISBN 978-83-7133-385-9

Dorota Połowniak-Wawrzonek, *Związki frazeologiczne współczesnego języka polskiego motywowane sytuacją walki zbrojnej*, 2008, 180 s., format B5, ISBN 978-83-7133-367-5, cena 25,00 zł

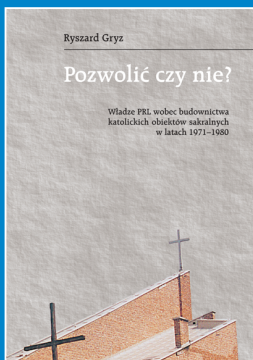
Jolanta Chwastyk-Kowalczyk, *Londyński "Dziennik Polski" i "Dziennik Żołnierza" 1944-1989. Gazeta codzienna jako środek przekazu komunikatów kulturowych*, 2008, 484 s., format B5, ISBN 978-83-7133-370-5, cena 50,00 zł

Ilona Żeber-Dzikowska, Joanna Bartoszczyk, *Znaczenie nauczania biologii w kształtowaniu osobowości ucznia*, 2007, 184 s., format B5, ISBN 978-83-7133-363-7, cena 19,00 zł

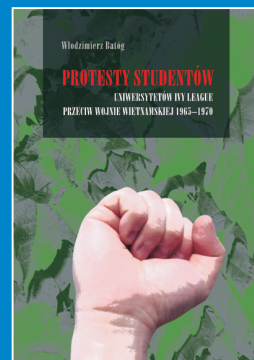
Biblioteka i czytelnia Sklepu Ubogich w Radomiu w latach 1848-1871, oprac. Edyta Brylska-Szmidt, Izabela Krasieńska, 2008, 212 s., format B5, ISBN 978-83-7133-362-0, cena 20,00 zł

Ryszard Gryz, *Pozwolić czy nie? Władze PRL wobec budownictwa katolickich obiektów sakralnych w latach 1971-1980*, 2007, 404 s., format B5, ISBN 978-83-7133-351-4, cena 45,00 zł

Grzegorz Miernik, *"My" i "Oni". Społeczeństwo kielecczyzny i stalinowski system władzy*, 2007, 412 s., format B5, ISBN 978-83-7133-348-4, cena 45,00 zł

Włodzimierz Batóg, *Protesty studentów uniwersytetów Ivy League przeciw wojnie wietnamskiej 1965-1970*, 2008, 348 s., format B5, ISBN 978-83-7133-356-9, cena 40,00 zł

Adresy punktów w Kielcach, w których można nabyć książki i skrypty Wydawnictwa Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego

- „Księgarnia Edukacyjna”,
ul. Głowackiego 9
- Centrum Książki
„Wiedza”,
ul. Paderewskiego 19/25
- Antykwiariat Naukowy
Andrzeja Metzgera,
ul. Sienkiewicza 13

- Księgarnia POEZJA,
ul. Żeromskiego 20/24
- Kiosk w budynku Wydziału
Pedagogicznego i Nauk o Zdrowiu,
ul. Krakowska 11
- Tadeusz Kotras, ul. Świętokrzyska 21
- „Jeremiasz” Sławomir Cedro, Tomasz
Krzysztofik, ul. Konopnickiej 5

Publikacje można zamawiać

- listownie:
Wydawnictwo UJK
ul. Żeromskiego 5, 25-369 Kielce
- telefonicznie: (0-41) 349-72-65,
tel./fax (0-41) 349-72-69
- pocztą elektroniczną
wyd@pu.kielce.pl